

**LAUSUNTOPYYNTÖ LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI CSC – TIETEEN
TIETOTEKNIKAN KESKUS OY – NIMISESTÄ OSAKEYHTIÖSTÄ**

Tieteellisten seurain valtuuskunta (TSV) toteaa opetus- ja kulttuuriministeriön sille edelleen välittämään lausuntopyyntöön seuraavaa:

TSV on arvioinut lakiesitystä erityisesti valtuuskunnalle vuoden 2018 alusta osoitetun avoimen tieteen kansallisen koordinaatiotehtävän ja tiedeyhteisön kanssa koordinaation valmistelun ja käynnistämisen yhteydessä käytyjen keskustelujen näkökulmasta. Valtuuskunnalle osoitetun uuden tehtävän myötä CSC:lta siirtyi Avoin tiede ja tutkimus – hankkeessa CSC:n vastuulla olleita tehtäviä, esimerkiksi avoimesta tieteestä viestiminen.

TSV pitää esitystä laista pääsääntöisesti hyvänä. Lakiesityksen 2§:ssä ja lakiesityksen perusteluissa määritellään selkeästi CSC:n tehtävät palvelujen tuottajana ja niiden kehittäjänä. Myös hankintoja koskevien säädösten ja menettelyjen selkeyttäminen on tarpeellinen uudistus.

TSV haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

Lakiesityksessä todetaan, että CSC kuuluu opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan ja että ministeriö vastaa yhtiön omistajaohjauksesta. Lakiesityksestä ei kuitenkaan ilmene, miten omistajaohjauksen ja yhtiön osakeyhtiölakiin perustuva yhtiön hallituksen vastuulla oleva toiminnan ohjauksen välinen yhteistyö ja koordinaatio tapahtuu. Omistajaohjauksen ja toiminnan ohjauksen koordinaatio tulisi selkeyttää niin, että CSC:n palvelutuotanto vastaa entistä paremmin nopeasti muuttuvan ja avoimuuteen pyrkivän tutkimusyhteisön käytännön tarpeita.

Sivulla 17 lakiesityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että 2§:ssä kuvatut tehtävät ja yhtiön rooli koulutuksen järjestämiseen liittyvissä palveluissa vaativat syvällistä ymmärrystä kansallisista koulutuspoliittisista tavoitteista ja niiden taustoista. Saman vaatimuksen tulee koskea myös kansallisen tiedepolitiikan ja korkeakoulujen toiminnan tavoitteita. CSC:n toiminnassa tulisi huomioida erityisesti avoimen tieteen tavoitteiden mahdollistamisen tekniset ratkaisut ja haasteet. Proaktiivinen vuorovaikutus CSC:n ja palvelujen tilaajien ja käyttäjien sekä tiedeyhteisön muiden toimijoiden kanssa tulee olla CSC:n toiminnan ytimessä. Samalla tulisi selvittää, kuinka hyvin CSC:n nykyinen organisaatiomalli tukee CSC:n ja sen asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden välistä kommunikaatiota ja vuorovaikutusta.

Lakiesityksessä ei huomioida CSC:n aktiivista roolia avoimen datan kehittäjänä ja toimijana kansainvälisessä kontekstissa. CSC vastaa kuitenkin tällä hetkellä avoimeen dataan ja sen kehittämiseen liittyvistä merkittävistä kansainvälisistä kontakteista ja osallistuu

kansainvälisten kehittäjäyhteisöjen toimintaan mm. Suomen yhteystahona. TSV:n ja CSC:n yhteistyö ja vuorovaikutus avoimen tieteen kansallisessa koordinaatiossa ja kehittämisessä on oleellinen tekijä avointa tiedettä, erityisesti avointa dataa koskevien tavoitteiden saavuttamisessa.

CSC:n palvelujen tuottamiseen ja hankintoihin liittyy myös kysymys palvelujen yhteisomistajuudesta. CSC:n nykyinen toiminta perustuu vahvasti projektitoiminnalle. Tämä asettaa merkittäviä haasteita tiedeyhteisölle liittyen jatkokehitykseen ja omistajuuteen. CSC:n palvelu- ja kehitysprojektien suunnittelua tulisi kehittää entistä enemmän jatkuvuutta ja pitkäaikaisia tutkimustarpeita huomioiden.

Ulla-Maija Forsberg
puheenjohtaja

Lea Rynnänen-Karjalainen
toiminnanjohtaja